

CONTRIBUȚII LA ISTORICUL AȘEZĂRII UNOR REFUGIAȚI BULGARI ÎN JUDEȚUL DÎMBOVIȚA, ÎN SECOLUL AL XIX-LEA

GHEORGHE TRIFONESCU, TOMA SVINȚIU

În partea de sud-est a județului Dîmbovița, pe malul drept al râului Ialomița, se află comuna Băleni, alcătuită din două sate, Băleni-Români și Băleni-Sîrbi, strîns unite între ele, linia de hotar fiind o uliță, locuită pe o parte de români, iar pe cealaltă de sîrbi.

Multă vreme s-a crezut, pornindu-se de la o legendă locală, că acești „sîrbi“ ar exista în Băleni, încă de pe timpul lui Mihai Viteazu. Nici un document anterior anului 1830 nu pomenește de existența vreunei populații de origine slavă prin părțile locului. Nici „Catagrafia Ungro-Vlahiei cu leatu 1810“ nu semnalează aici la Băleni o astfel de populație. În această catagrafie, referitor la satul Băleni din jud. Dîmbovița, se precizează : 100 + 16 case, 200 + 33 suflete bărbați, 210 + 33 suflete femei, rumâni i țigani“ fără să se pomenească despre vreoa populație de origine sud-dunăreană, în ciuda faptului că menționata catagrafie a fost alcătuită în timpul războiului ruso-turc din anii 1806—1812, din ordinul generalului Kutuzov ¹.

Profesorul Const. Velichi, în studiul său „Așezămintele coloniștilor bulgari din 1830“, menționează că : „Încă de la sfîrșitul sec. al XVIII-lea, emigrația populației bulgare la nord de Dunăre, în Țările Române și în sudul Rusiei începuse a lua proporții mari și mereu crescînde, cu prilejul fiecărui război ruso-turc...“ ²

Odată cu încheierea păcii de la Adrianopole, în septembrie 1829 și cu retragerea oștilor rusești de la sud de Munții Balcani și Dunăre, mari mase de populație bulgărească au început să emigreze, de teama represaliilor turcilor, trecînd Dunărea în țara noastră. Față de această masivă emigrație, Înaltul Divan Administrativ al Țării Românești a stabilit locurile pe unde convoaiele de familii bulgare puteau intra, trimițînd tot-

¹ Popescu-Runcu A., *Catagrafia județului Dîmbovița la anul 1810*, Tîrgoviște, 1936, p. 60.

² Velichi Constantin, *Așezămintele coloniștilor bulgari din 1830*, în *Romano-slavica*, VIII, București 1958, p. 118.

odată și împuterniciți, pentru primirea și îndrumarea spre interior a imigranților. Aceste puncte de trecere au fost schelele dunărene de la Călărași, Piua-Pietrei și Brăila³. Imigranții bulgari proveneau din marca provincie Rumchi, situată în sudul Balcanilor. Cei ce treceau pe la Călărași și Piua-Pietrei, după ce staționau timpul stabilit pentru carantină (7 zile), se îndreptau spre Brăila, fiind dinainte înțeleși să se adune în acel loc. Emigranții luaseră cu ei vite și tot ceea ce s-a putut încărca în căruțe din gospodăriile lor din satele și orașele părăsite. Au venit feluri de meșteșugari, negustori și numeroși țărani, fiind bine primiți în Țara Românească, atât de către autorități, cât și de către populație. Meșteșugarii și negustorii au căutat să se așeze prin orașe, fiind semnați la București, Buzău, Ploiești, Pitești etc. În anii următori, o mare parte dintre bulgarii intrați în Țările Române au putut totuși să se înapoieze în Rumelia. Guvernatorii turci, dându-și seama cât de mult a avut de păgubit imperiul prin plecarea acestei populații harnice, a promis ocrotire tuturor acelor care vor reveni în satele și orașele părăsite.

Înaltul Divan Administrativ al Țării Românești a trimis în anul 1830 a circulară către toți ispravnicii de județe, prin care le cerea să aducă fără întârziere la cunoștință proprietarilor de moșii, care aveau nevoie de brațe de muncă, să-ți trimită delegați în cele trei schele dunărene, pentru a trata și încheia cu împuterniciții familiilor de bulgari învoieli speciale, în baza cărora puteau să se așeze pe moșiile acestora.

Printre delegații proprietarilor de moșii, veniți în luna mai 1830 la Piua-Pietrei, pentru astfel de învoieli, este semnalat „...din partea dumnealui vel ban Băleanu, un Grigore sluga...” care nu și-a putut duce aici treaba la bun sfârșit, deoarece toți bulgarii, coboriți în schelă, fără să se supună „orinduitorului” din partea Înaltului Divan Administrativ, își continuau drumul spre Brăila⁴. Este de presupus că tot la Brăila se îndreptau și trimișii proprietarilor de unde, în urma învoielilor încheiate, se înapoiau cu familiile bulgărești, la conacele stăpînilor lor.

Printr-o hotărîre a înaltului Divan Administrativ din anul 1830, imigranții bulgari au fost scutiți de impozitele către stat pe timp de 8 luni de la așezarea lor în țară, mai apoi s-a prelungit scutirea totală de impozite pe trei ani și de jumătate pe alți 7 ani, dându-li-se astfel posibilitatea să se gospodărească în liniște și să stringă destulă avuție, din care să-și poată plăti dările. În același an, în luna august, a fost dat publicității „Așezămîntul pentru bulgarii veniți din Rumelia” elaborat de către Obșteasca Adunare a Divanurilor⁵.

În privința familiilor bulgărești de plugari, se stabilea ca acestora proprietarii de moșii să le dea 400 stj² la cîmpie și 300 stj² la munte,

³ Arh. St. București, Vistieria, dos. nr. 162 A/1830, f. 41 și Velichi, C. N. „Emigrări la nord și sud de Dunăre în perioada 1828—1834”, Romano-Slavica, X, Buc., 1965, p. 67—116 și 212.

⁴ *Ibidem*, f. 42.

⁵ Velichi Constantin, *op. cit.*, p. 160.

loc pentru casă, curte și grădină, apoi izlazuri pentru cîte 4 vite de muncă și o vacă sau 10 oi ori capre, cîte $\frac{1}{2}$ pogon de fiecare vită, de asemenea și finețe — cîte un pogon de fiecare vită, drept nutreț pentru iarnă. În afara acestora, proprietarii vor da pentru fiecare emigrant bulgar, cap de familie, 4 pogoane loc de arătură și dreptul de a lua lemne din pădurile moșiilor, spre a lui folosință.

Pentru toate aceste foloase, bulgarii, ajunși astfel clăcași ai moșiilor pe care s-au așezat, erau obligați să presteze 24 zile de clacă, din care jumătate cu vitele de muncă și jumătate cu brațele, cît și a da proprietarilor dijma, din zece-una, din cereale și finuri pe care o vor transporta prin mijloace proprii la conacele respective. Asemenea clăcașilor băștinași, mai erau îndatorați și cu carul de lemne, nu și la ziua plugului, transportat pînă la o distanță de 6 ceasuri ⁶.

De la început s-a observat tendința proprietarilor și arendașilor de a nesocoti acest așezămînt și de a-i trata pe imigranți la fel cu pămîntenii.

În anul 1830, marele ban Grigore Băleanu stăpînea întinsa moșie, denumită a „Bălenilor“, din județul Dimbovița, dată în grija unui administrator. Pe această moșie se așezaseră, în jurul aceluiaș an un număr de 102 familii de băjenari bulgari.

Un prim conflict între aceștia și arendașul moșiei Băleni s-a ivit tocmai din cauza nesocotirii acestui așezămînt ⁷. Jalba înaintată către Înaltul Divan Administrativ de către bulgarii trăitori pe moșia Băleni, este importantă atît pentru că amintește de originea lor sud-dunăreană cît și pentru arătarea condițiilor de trai. Ei scriau : „...noi în anii trecuți venind de peste Dunăre aici în pămîntul țării, ne-am așezat cu locuința noastră în acest sat, după această moșie și de atunci pînă acum am trăit cum am putut, cu mare nevoie și necaz, din pricina strîmtorării locului și a pămîntului, neavînd locuri cu indestulare de hrana noastră și a vitelor noastre...“ Bulgarii mai cereau prin jalbă îngăduința de a se strămuta pe alte moșii, arătînd că prin strămutare nu vor aduce pagubă nici statului și nici stăpînului moșiei „...mai vîrtos că siliștea rămîne întregă, fiind satu mare, de 2 + 3 de case pămîntene, care s-au pomenit acolo...“ De aici rezultă că cealaltă treime de sat era alcătuită din așezările bulgărești și în acest fel cunoaște și proporția de 1 la 2, între locuitorii bulgari și cei pămînteni ⁸. În urma măsurilor luate de către Vornicia Mare a Treburilor din Lăuntru, conflictul a putut fi aplanat, bulgarii renunțînd la strămutare ⁹.

⁶ Velichi Constantin, *op. cit.*, p. 127—128.

⁷ Arh. St. Dimbovița, Ocîrmuirea jud. Dîa., dos. nr. 3185/1832, f. 656.

⁸ Idem, dos. nr. 1675/1834, f. 817.

⁹ Idem, dos. nr. 2138/1831, f. 170.

Un al doilea conflict s-a ivit cu prilejul răspunderii capitației, o dare către stat pe care o plătea oricare om al muncii. Din jalbele lor către Visterie se poate preciza data când a luat ființă satul Băleni-Sirbi separat de acela al românilor. În anul 1831, bulgarii din Băleni au cerut să fie deosebiți de pămînteni în privința achitării capitației, dare nouă, care a înlocuit toate celelalte impozite către stat și înființată în anul 1830 prin Regulamentul Organic. Satele se achitau de această dare după numele și numărul locuitorilor, care erau trecute în tabelele capitației. Deși fixată individual, taxa se achita global, după numărul locuitorilor unui sat, astfel cum era însemnat în tablă. A fost o măsură aspră, spre a sili satele să caute pe fugari și să-i aducă „la urma lor”. altminteri erau obligați să plătească și pentru aceștia, ceea ce ducea implicit la o sporire a impozitului pentru fiecare locuitor. Numai cei decedați și cei declarați nevolnici erau scoși din tabele și numai la începutul unui nou trimestru, darea achitându-se trimestrial. Cum din satul Băleni, în anii 1830 și 1831 fugiseră mai mulți clăcași români, care n-au putut fi dovediți, contribuția lor a fost pusă pe seama celor rămași, fie bulgari, fie români. Tocmai de aceea „sîrbii” locuitori în Băleni au făcut Visteriei cerere „să fie deosebiți de către ceilalți locuitori pămînteni într-acele sat, nefiindu-le cu putință a se îngrădi ei cu pămîntenii la răspunderea capitației...”¹⁰

Visteria le-a aprobat cererea și a dispus ca să fie deosebiți de clăcașii români, urmînd să-și aleagă, separat dintre ei, un pîrcălab (primar) și de asemenea „epistații cutici”. Cu acest prilej s-a întocmit și „*Foiaia dă numele Sărbilor birnici din satu Băleni, ce sînt într-o tablă cu locuitori birnici pămînteni, tot din Satu Băleni, și acum din poruncă să bășcăluiesc într-această foaie, sârbi a-și avea pîrcălabu lor întru împlinirea capitației de la fiecare*”¹¹. În acest fel s-a putut cunoaște și numărul de 102 familii, cite sînt trecute în foaie, venite din sudul Dunării și așezate, printr-o învoială specială cu vel banul Grigore Băleanu, pe moșia Băleni. De asemenea, s-a putut stabili data (1831) și în ce împrejurări s-a întemeiat satul Băleni-Sirbi din județul Dîmbovița.

Peste douăzeci de ani, în anul 1851, un număr însemnat de familii bulgărești din Bălenii-Sirbi, după ce și-au achitat pe anul în curs și pe anul următor, datoriile către proprietar, răscumpărîndu-se, au venit ca oameni liberi și s-au așezat pe un loc, cumpărat de la clucerul Scarlat Geanoglu din Tîrgoviște. Locul cumpărat se afla în marginea de sud-est a orașului Tîrgoviște și a devenit vatra unei importante și propice așezări, cunoscută azi sub numele de cartierul „Matei Voievod”¹². În același an și în anii următori, acești bulgari și-au mai cumpărat

¹⁰ Arh. St. Dîmbovița, Cîrmuirea jud. Dîmbovița, dos. nr. 2198/1831, f. 157.

¹¹ Ibidem, f. 158—160.

¹² Idem, Primăria Tîrgoviște, dos. nr. 24/1851, f. 16 și următ.

locuri întinse în lunca Ialomiței, pe care le-au transformat în grădini, ocupația lor de căpetenie fiind cultivarea legumelor.

ANEXE

1

No. 1067

Primită noiembrie 13

*Vistieria Principatului Țării Românești
Ocîrmuitorului Jud. Dîmbovița*

Sârbi lăcuiitori în satul Băleni prin jalba lor către Vistierie fac cerere a să deosebi dă către ceilalți lăcuiitori pămînteni într-acel sat ne-fiindu-le cu puțință a se îngredi ei cu pămîntenii la răspunderea capitației.

Vistieria măcar că în urma alcătuirii condițiilor de capitație nu mai poate face o asemenea prefacere dar socotind și la neîngrădirea lor cea firească,

Scrie d-taleca să chemi deputați atît dintre sârbi cît și dintre pămînteni și printr-o deosebită învoire să-i osebiți între dinșii, ca sârbi să-și aibă un părcălab i pămînteni altul și amîndoi împreună să răspundă bani capitației la supt ocîrmuitor, după tabla capitației precum asemenea și epitrobi cutii să fie iarăși din amîndouă părțile și așa să-i odihnești a nu mai veni să să jăluiască pentru aceasta.

Vel Vistier

1831 noiembrie 10

Secsis I

No. 1434

Medelnicer

secretar

Să facă poruncă către părcălabi dă rumîni ot Băleni ca împreună cu caimacamii satului i cu sârbi să vie la otcîrmuire a să deosebi

Arhivele Statului din județul Dîmbovița, Cîrmuirea jud. Dîmbovița, d. 2198, 1831, f. 157.

2

Plasa Ialomiții

Foaie dă numele sârbilor birnici din satul Băleni ce sînt șiruiți într-o tablă cu lăcuiitorii rumîni tot din satul Băleni și acum din poruncă să bășcăluiesc într-această foaie, sârbi a-și avea părcălabii lor întru împlinirea capitației dela fieșcare anume

no. 27

Nume

I Niculae sin Popa Tudor

I Nicu sin Toma

I Tenea sin Pacea

I Pacea sin Tenea Ciobanu

I Coman sin Bocu

I Hristea sin Dricu

I Donciu sin Hristea
 I Niculae sin Slafcu
 I Pencu sin Radu
 I Mișco sin Radu
 I Radu sin Dan
 I Necu sin Matei
 I Matei sin Stoiciu
 I Ghețu sin Radu
 I Hristea sin Tocea
 I Ivan sin Hristea
 I Petre sin Pielea
 I Toncu sin Petcu
 I Petre sin Ivan
 I Danciu sin Stoian
 I Petre sin Stoian sin Petcu
 I Țolea sin Petcu
 I Gheorghe sin Lețu
 I Penciu sin Stefan
 I Pelo sin Rusă
 I Gheorghe sin Stefu
 I Petcu sin Tenea
 I Velciu sin Pavel
 I Soce sin Tincu
 I Dan sin Pencu
 I Pilea sin Milea
 I Mocea sin Pielea
 I Tonu sin Nencu
 I Penciu sin Pencu
 I Neculae sin Penciu
 I Cănciu sin Penciu
 I Stan sin Pelco
 I Petcu sin Bincea
 I Bincea sin Bincea
 I Tonea sin Tonea
 I Pălea sin Gheciu
 I Neculae sin Lișu
 I Baicu sin Hristodor
 I Dumitru sin Băncea
 I Crăciun sin Velciu
 I Petcu sin Popa Tudor
 I Tonciu sin Țocan
 I Hristea sin Marin
 I Tănase sin Popa Tudor
 I Toma sin Stoian
 I Petre sin Neiu

I Totu sin Milov
 I Ilie sin Stoian
 I Petre sin Neiu Rotaru
 I Fetcu sin Neiu
 I Ticu sin Neiu
 I Petcu sin Nichifor
 I Trifon sin Boiu
 I Voicu sin Stoian
 I Ghețu sin Iotu
 I Iotu sin Ghenu
 I Petre sin Savu
 I Neculae sin Bunea
 I Stoi sin Stoi
 I Simeon sin Necu
 I Bicu sin Gheciu
 I Mledin sin Ioton
 I Ivan sin Savu

.
72

Nume

I Tonea sin Petcu
 I Mihai sin Anghel
 I Petcu sin Anghel
 I Anghel sin Tonea
 I Tocea sin Tocea
 I Tocea sin Anton
 I Hacıu sin Petcu Sirbu
 I Tonea sin Petcu
 I Petcu sin Tocea
 I Milea sin Camen
 I Camen sin Lilen
 I Metu sin Andrei
 I Velea sin Ghenov
 I Tonu sin Pecea Ciobanu
 I Tudor sin Pecea

 I Nencu sin Nencu
 I Itmet sin Pecea
 I Ilie sin Părvan
 I Părvan sin Lilea
 I Metu sin Sfetcu
 I Sfetcu sin Stoicea
 I Petre sin Stoian

I Radu sin Petcu
 II Pavel sin Petcu
 I Petcu sin Petre Grosu
 I Nedelcu Ciobanu
 I Tonu sin Cosma

I Gheorghe Sirbu sin Slafciu
 I Hanciu sin Meicu
 I Tudor dela Matei

 102 Adică una sută doi familii

Ibidem

3

Răspunsul subocîrmuitorului plășii Ialomița de separarea bulgarilor din Băleni de către români.

Primită noiembrie 23,

*Cinstită ocîrmuire acestui jud. Dîmbovița.
 Suptocîrmuitoru plășii Ialomița*

După tabla satului Băleni printr-această foaie să arată numele tuturor sîrbilor birnici ce au fost șiruiți împreună cu rumîinii și după cererea sârbilor să bășcăluiesc a lor familii 102 pentru care li s-au pus și pîrcălab pentru împlinire capitații, s-au orînduit și epistați a fi la cutia lor ale cărora nume să arată și fiindcă pentru a lor întocmire cer de la cinstita ocîrmuiri răspuns pentru urmare.

1832 noiembrie 23

Fincu sin Neiu, pîrcalab	}	epitropi ai curții
Petcu sin Petcu Grosu		
Pacea Ciobanu sin Tenea		
Pascu sin Tenea		

Arh. St. Dîmbovița : Cîrmuire, dos. nr. 2198/1831, f. 161.

4

PORUNCA VISTIERIEI CĂTRE ISPRĂVNICATUL
 JUD. DIMBOVIȚA

Isprăvnicatului județului Dîmbovița.

Din cuprinderea poruncii cinstitului Divan de la 15 ale următorii sub nr. 2306 am înțeles obștească chibzuire alcătuită asupra predlojenii d-lui imputernicit al Divanurilor pentru familiile bulgărești ce sînt a se muta din Rumelia într-acest prințipat și numaidecît punînd în lucru, am dat în cunoștință tuturor stăpînilor de moșii în cuprinsul aceluia județ, ca cei ce vor voi să primească asemenea familii spre locuitori pe moșiile D-lor. să trimită cinovici într-adins pe la trecătorile Dunării : Bră-

ila, Piua Pietrii și Călărași spre a se înțelege cu dinșii și a-i aduce după invoirea ce vor face prin punerea la cale a cinovicilor cinstitului Divan după la însemnatele trecători cu orinduiala ce și-au întocmit și ca să fie știut dă primirea și urmarea poruncii nu lipsesc a răspunde.

Ion Ralet

1830 mai 20

Arh. St. București, Visticrie, dos. nr. 162 A/1830, f. 41.

5

RAPORTUL SUPRAVEGHETORULUI SCHELEI PIUA-PIETRII CĂTRE ÎNALTUL DIVAN

Către săvîrșitor Divan al prințipatului Valahii

De la postelnicelul Ilie primitor bulgarilor ot Piua Pietrii Sud Ialomița.

Raport

Dela mai 16 fiind orinduit a veni aici să primesc o sumă de familii bulgari ce vin din Rumelia în pământurile Valahii unde sosind la Piua Pietrii am găsit pe un Manole Găvan și cerindu-i să-mi dea o idee de ce sumă de bulgari au trecut și unde, ciți au eșit din carantină au dat răspuns că el au fost numai pentru 287 familii de la orașul Selimo și din satele acelu oraș cu catastih anume și cit au șezut el, n-au venit nimeni, care catastih mi l-au lăsat mie. Orinduindu-mă eu în locul lui, iar pentru ciți au venit în carantină și au ieșit nu mi-au dat nici o știință, care eu făcînd cercetarele comisarul Carantinei am găsit familiile eșite o sută și duse la Brăila, cum și alte familii ce au mai venit de la lipsirea mea. De cînd mă aflu eu pină astăzi toate merg la Brăila și zic așa că în țară în Valahia nu merg, și cu toții au înțelegere să se strîngă la Brăila că așa au legătură cu cei mai mari ai lor care vin cu corăbiile de la Galați și de la Galați la Brăila cu avuturile lor și cum va face mai marii lor așa vor urma că ei care de care nu se despărtește cum și alții pe jos fără cară și de la Brăila au să se împartă în țară, zicînd așa : căci în țiguri cum au fost au să-i așeze și prostii, plugarilor să-i facă mahalele și au să-i întocmească cu stăpînii moșiilor unde se vor așeza prin engrafon și să tragă la apa Buzăului în sus și la Cîmpina și la Ploiești, Tîrgoviște și C-lung și Pitești, cei mai mulți asupra cîmpului unde nu este pădure, mori, nu primesc mai multe mori și pădure. Cer să aibă și să-și facă și ei care negoțul său, după cum să întocmit ei între ei.

Si din stăpînii moșiilor cine o să vrea să-i ia la moșii mari și cu toate după cum mai sus se arată. Să meargă la Brăila să facă contract

cu ei, după cum dau răspus și omului D-lui Coconului Costache Suțu, anume Costache Vernescu, vrînd a-i lua la moșia D-lui Podul Buzăului stător, și cinoviciei din partea isprăvnicatului nu s-au trimis aici nimeni, nici de la stăpînii moșiilor, fără cit a mai venit din partea D-lui Vel Ban Băleanu un Grigore sluga și i-am răspuns, și au luat după cum zic mai sus.

Arăt mai jos familiile și sufletele ce au trecut prin această carantină, adică cîți au trecut și cîți sînt la carantină pînă astăzi. Și nu lip-siam înștiința Slăvitului Divan, avînd și răspuns de primire, căci după poruncă am așezat și n-rul biletelor lor, dar ei zic cei mai mulți că nu le-au prea puțini cu totul să arate cu bileturile. Apoi de aici zic că merg la Brăila. Apoi nu știu încotro apucă ei n-au pe nimeni să-i ducă cu ei fără cit doi oameni proști s-au trimis de la isprăvnicatul de la Brăila și i-am dat familiile să le ducă, cu care apoi nu știu dacă s-au dus cu ei sau nu ci de urmare raportuesc slăvitului Divan.

Ilie Postelnicelu za Divan

1830 mai 30

<i>Familii</i>	<i>Suflete</i>	de la mai în 7 pînă la mai în 19 trecut
263	1443	cît au fost Manole Glăvan și decînd sînt eu aici au ieșit din Carantina și-au mers la Brăila.

Cu ce se află la carantină astăzi

<i>Familii</i>	<i>Suflete</i>	
19	92	de la mai 24
27	165	„ 25
32	195	„ 26
66	446	„ 27
57	302	„ 28

201 familii 1.200 suflete

Aceștia făcîndu-și zile, e șapte după poruncă se trag la Brăila, ei singuri, apoi nu știu unde se duc neavînd pe nimeni de aici dă să fie Teslimare cuiva și spre cunoștință. Cică numele cu porecele lor și sinu ce le-au și am catastif atit de cei dinainte pînă a nu veni eu aici, ca și de cînd am sosit eu pînă astăzi am catastif de nume fără cit numărul vitelor prea puțini arată cît au, cei mulți fără bileturi.

6

Primită 1851, decembrie 7 nr. 1254

*Cînstitului Magistrat a acestui oraș Tirgoviște
plecată jalbă.*

Alăturatul zapis cu data de 15 iunie trecut, anul următor 1851 pentru un loc ce l-am avut la Herăstrău, alătura cu locurile d-lui Clucerului Scarlat Geanolu, ce l-am vîndut la 23 grădinari Sărbu care anume se arată într-insul, mă rog plecat C. Magistrat să binevoiască a-l dovedi fiindcă l-am avut în dreaptă și liniștită stăpînire a mea și fără nici-un fel de pricină de către vecini, avîndu-l ales prin semne de cînd l-am cumpărat și eu.

Al. C. Magistrat plecat
Nae Rădulescu din Tirgoviște.

1851, dec. 7, adeverire no. 1622.

D. Nae Rădulescu prin jalba ce au dat Magistratului, cere adeverire acestui zapis pentru vînzarea ce face unui loc ce-l are la Herăstrău alătura cu locurile d-lui Clucerului Scarlat Geanolu către Mitu sin Tudor, Ghirgu Triful, Dumitru sin Ghirgu, Gheorghe Olteanu din satu Băleni și alți 19 tovarăși ai lor și fiindcă alătura cu acest loc se vede că numiții au mai cumpărat și pe cel dela d-lui Clucerul Scarlat Geanoglu cu act dela 15 sept. trecut 1851, adeverit și de C. Tribunal la 4 octombrie trecut și sept. no. 31, ce s-a văzut la mină a o sumă de nume între care intră și acestea de acum și fiindcă după urmare sînt volnici a mai face și această cumpărătoare dă vreme ce prin actul arătat, s-au proprietărit lingă oraș, iar stăpînirea vînzătorului acestui de acum loc, fiind liniștiți și cunoscută magistratului după cercetarea ce înșine am făcut, de aceea să adeverează acest zapis spre a-l stăpîni neclintit pomeniții cumpărători.

P. Poroineanu

Cluc. G. Chirculescu

Arh. St. Dîmbovița, Primăria Tirgoviște, dos. nr. 24/1851, f. 16.

Résumé

Pendant la guerre russo-turque de 1827—1829 et plus encore après la conclusion de la paix d'Adrianople de grandes masses de la population bulgare de Roumélie ont émigré au nord du Danube par peur de représailles islamiques.

Le passage des convois de réfugiés s'est effectué par Călărași, Piuă Petri et Brăila. Le Grand Divan Administratif invita, par une note circulaire, les propriétaires de terres ayant besoin de main d'œuvres, d'envoyer leurs chargés de pouvoir au lieu de rassemblement des bulgares et d'amener sur leurs terres, par suite d'un entendement avec leurs chefs, le nombre de famille que leur étaient nécessaires. C'est ainsi que les terres de Băleni, appartenant au ban Grigore Băleanu, ont été pourvues de 102 familles bulgares qui ont constitué le village Băleni-Sîrbi à côté de l'ancien village Băleni Români.

L'occupation principale des paysans bulgares était la culture de légumes. En 1851 de nombreuses familles bulgares se sont transférées dans la ville de Tîrgoviște. Elles se sont établies sur un terrain acquis par achat qui devint ultérieurement un des quartiers de la ville, le quartier „Matei Voievod“.